

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 16 май 2022 г.
(OR. en)

8829/22

COPS 194
CIVCOM 77
CFSP/PESC 613
CSDP/PSDC 251
RELEX 602
JAI 603

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
№ предх. док.:	8718/22
Относно:	Заклучения на Съвета относно стратегически подход на ЕС в подкрепа на разоръжаването, демобилизацията и реинтеграцията на бивши бойци

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно стратегически подход на ЕС в подкрепа на разоръжаването, демобилизацията и реинтеграцията на бивши бойци, одобрени от Съвета на заседанието му от 16 май 2022 г.

**Заключения на Съвета относно стратегически подход на ЕС в подкрепа на
разоръжаването, демобилизацията и реинтеграцията на бивши бойци**

1. Като припомня амбициите, определени в Глобалната стратегия за външната политика и политика на сигурност на ЕС, заключенията на Съвета относно интегрирания подход на ЕС към външните конфликти и кризи и относно сигурността и отбраната, както и стратегическия компас, Съветът подкрепя съвместното съобщение „Стратегически подход на ЕС в подкрепа на разоръжаването, демобилизацията и реинтеграцията на бивши бойци“, с което се актуализира концепцията от 2006 г. за подкрепа на разоръжаването, демобилизацията и реинтеграцията на бивши бойци.
2. Съветът отчита факта, че понятието за разоръжаване, демобилизация и реинтеграция се отнася до доброволен процес, чрез който мъже и жени – членове и сътрудници на въоръжени сили и групи, слагат оръжията си, излизат от командните и контролните структури, преминават към граждански живот и се реинтегрират устойчиво в местните общности. Процесите на разоръжаване, демобилизация и реинтеграция, предприети на национално и местно равнище, съсредоточени върху хората и обусловени от контекста, са политически по своето естество и представляват основен компонент в прехода от въоръжен конфликт към политическа ангажираност и приобщаващо управление в близките съседни на ЕС държави и извън тях и допринасят за стабилизирането, устойчивия мир и развитието.

3. Съветът отчита, че процесите на разоръжаване, демобилизация и реинтеграция са многостранни и често изискват подкрепа на всички етапи от цикъла на конфликта. Що се отнася до подкрепата за бивши бойци, техните сътрудници и общностите, в които те се реинтегрират, когато отговаря на техните социални и психосоциални, икономически, политически, правни, свързани със сигурността и здравни потребности, тя следва да се ръководи от политиката, да отчита конфликтите и да се основава на правата. ЕС запазва ангажимента си да утвърждава, защитава и реализира всички човешки права и да прилага изцяло и ефективно Пекинската платформа за действие и Програмата за действие на Международната конференция за населението и развитието (МКНР), както и резултатите от конференциите за техния преглед, и в този контекст запазва ангажимента си по отношение на сексуалното и репродуктивното здраве и права. Във връзка с това ЕС заявява отново ангажимента си да утвърждава, защитава и реализира правото на всеки човек да има пълен контрол и да решава свободно и отговорно въпросите, свързани с неговата сексуалност и сексуално и репродуктивно здраве, без дискриминация, принуда и насилие. ЕС подчертава още необходимостта от всеобщ достъп до качествена и достъпна изчерпателна информация, образование, включително широкообхватно сексуално възпитание, и здравни услуги в областта на сексуалното и репродуктивното здраве.
4. Съветът остава наясно с различните, специфични и нееднородни потребности на мъжете, жените, момчетата и момичетата от различна възраст, включително тези, които принадлежат към национални или етнически, религиозни, езикови и политически малцинства и коренното население, в съответствие с посоченото в Декларацията на ООН за правата на коренното население, както и значението на тяхното пълноценно, равноправно и съдържателно участие в процесите на разоръжаване, демобилизация и реинтеграция. Съветът изтъква значението на съобразените с възрастта и пола ангажменти за разоръжаване, демобилизация и реинтеграция, включително по отношение на критериите за допустимост.

5. Съветът отчита, че включването на подкрепата за процесите на разоръжаване, демобилизация и реинтеграция и техните компоненти в стратегии на национално равнище може да спомогне за постигането на трайна политическа ангажираност на всички участници. Съветът подчертава важните връзки между процеса на разоръжаване, демобилизация и реинтеграция и други процеси, които подпомагат стабилизирането и прехода от насилствен конфликт към устойчив мир, като отбелязва взаимосвързания характер на основните предизвикателства и обусловените от пола последици от тях. Инициативи за подкрепа на: посредничеството, управлението и реформата на сектора на сигурността, правосъдието в условия на преход, намаляването на насилието на равнище общност; предотвратяването на радикализацията, насилническият екстремизъм и на сексуалното и основаното на пола насилие; защитата на децата, засегнати от конфликти; борбата с незаконната експлоатация на природните ресурси и организираната престъпност, включително трафика на хора; закрилата и опазването на културното наследство; управлението на потоците от оръжия и боеприпаси са важни в това отношение.
6. Съветът изтъква значението на координацията между бързите действия и средносрочните и дългосрочните ангажименти, когато се използва целият инструментариум за интегриран подход на ЕС, въз основа на съвместни, координирани оценки и анализ на конфликтите и контекста. Във връзка с това Съветът приветства приноса към процесите на разоръжаване, демобилизация и реинтеграция, например чрез инициативи за предотвратяване на конфликти, изграждане на мир и посредничество, включително инициативи, водени от местните власти и общности, изграждане на капацитет, дългосрочна помощ за развитие и насърчаване на алтернативен поминък, финансирани по линия на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество (ИССРМС) – Глобална Европа. ЕС би могъл също така да допринесе за разоръжаването, демобилизацията и реинтеграцията чрез военни и граждански мисии и операции по линия на ОПСО, като последните са в съответствие с Пакта относно гражданското измерение на ОПСО.

7. Съветът изтъква значението на реалистичните, гъвкави, чувствителни към конфликти и съобразени с възрастта и пола ангажменти за разоръжаване, демобилизация и реинтеграция, ръководени от принципите, определени в съвместното съобщение, и в съответствие с програмите за жените, мира и сигурността; за младежта, мира и сигурността; за децата и въоръжените конфликти, както и международното право в областта на правата на човека, международното хуманитарно право и международното наказателно право. В този дух Съветът подчертава централното значение на безусловната и незабавна закрила, освобождаване и реинтеграция на децата, свързани с въоръжени сили и групи, по всяко време в съответствие с международните стандарти за правата на детето и програмата на ЕС за децата и въоръжените конфликти, с нейните специални насоки. Освен това Съветът отчита специфичните потребности, възможности и очаквания на младите мъже и жени в контекста на разоръжаването, демобилизацията и реинтеграцията и изтъква, че е важно те да бъдат разгледани в процесите на разоръжаване, демобилизация и реинтеграция чрез активни консултации, ангажираност и участие, и се ангажира да прилага перспективата на младежта в процесите на разоръжаване, демобилизация и реинтеграция, в съответствие със заключенията на Съвета от 2020 г. относно младите хора в областта на външната дейност.
8. Съветът изтъква, че е важно ЕС и държавите членки да подкрепят процесите на разоръжаване, демобилизация и реинтеграция в тясно сътрудничество и координация с партньорите, включително на място. В това отношение от ключово значение са Организацията на обединените нации, Световната банка, Африканският съюз и други международни или регионални организации, при надлежно зачитане на институционалната рамка на ЕС, органите на приемащата държава, съседните и регионалните участници и трети държави, които споделят ценностите и целите на ЕС, както и гражданското общество, включително младежките организации. Съветът също така насърчава Европейската служба за външна дейност и Европейската комисия да се основават на съвместимостта на ангажиментите на ЕС за разоръжаване, демобилизация и реинтеграция с интегрираните стандарти на ООН за разоръжаване, демобилизация и реинтеграция (IDDRS). Освен това Съветът изтъква необходимостта от укрепване и предоставяне на необходимите експертни познания в ЕСВД и службите на Комисията, в делегациите на ЕС и в мисиите и операциите по линия на ОПСО, както и в контекста на посредничеството и преговорите, чрез подходящо обучение и мерки за повишаване на осведомеността.
9. Съветът приканва Европейската служба за външна дейност и Комисията, в тясно сътрудничество с държавите членки:

- да гарантират изпълнението на съвместното съобщение за използване на пълния потенциал на ангажиментите на ЕС за разоръжаване, демобилизация и реинтеграция и да ги постави в по-широкия контекст на цялостния ангажимент на ЕС към партньорските държави и региони, включително партньорствата и формите на политически диалог, в съответствие с интегрирания подход на ЕС към външните конфликти и кризи;
 - да осигурят финансови ресурси и персонал в подкрепа на разоръжаването, демобилизацията и реинтеграцията, по-специално чрез отпускане на достатъчно финансиране в рамките на ИССРМС – Глобална Европа;
 - да дадат възможност за събиране на опит, включително от партньорите по изпълнението, органите на приемащата държава и гражданското общество, като Съветът припомня и необходимостта от редовен мониторинг, оценка и извличане на поуки от изпълнението на ангажиментите на ЕС за разоръжаване, демобилизация и реинтеграция;
 - да засилят координацията, сътрудничеството и партньорствата в областта на разоръжаването, демобилизацията и реинтеграцията с ООН, международни и регионални организации, партньори донори и гражданското общество;
 - да насърчават ефективността на процесите на разоръжаване, демобилизация и реинтеграция като част от прехода от насилствени конфликти към стабилност и устойчив мир.
-